

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД**

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

---

Школска 2020/2021. година

**Збирка задатака објективног типа из српског језика
за ученике петог разреда основне школе**

Бања Лука, фебруар 2021. године

Поштовани наставници!

Републички педагошки завод Републике Српске врши спољашњу провјеру постигнућа ученика из српског језика у петом разреду, с циљем утврђивања остварености исхода учења дефинисаних Наставним планом и програмом за Српски језик.

Припремили смо ову Збирку задатака, како бисмо подстакли наставнике да код ученика развијају вјештину рјешавања различитих типова задатака, као и задатака различитог нивоа сложености. Задаци у Збирци произилазе из наставног програма за српски језик и исхода учења садржаних у програмима овог предмета (свих разреда у разредној настави) који се могу провјеравати низом задатака објективног типа.

Добијени подаци о нивоу постигнућа ученика, могу бити подстицај да реалније сагледате сопствену наставну праксу и унаприједите је, а ученицима да постижу боље резултате.

Задацима у Збирци су обухваћене наставне теме:

- 1. Језик**
- 2. Књижевност**
- 3. Језичка култура (култура изражавања, правопис и ортоепија)**
- 4. Фilm**

У Збирци су задаци вишеструког избора, алтернативног избора (типа тачно-нетачно, да-не), допуњавања, повезивања и кратких одговора.

У низу задатака објективног типа којима ће се вршити спољашња провјера постигнућа ученика из српског језика налазиће се ови или слични задаци.

Желимо вам срећан и успјешан рад!

Инспектори-просвјетни савјетници за разредну наставу

- 1. Заокружи слово испред тачног одговора.**
- a) Мој матерњи језик је српски језик и он има 29 гласова.
б) Мој матерњи језик је српски језик и он има 30 гласова.
в) Мој матерњи језик је српски језик и он има 31 глас.
- 2. Испод редног броја напиши слово азбуке које одговара том редном броју. На линији испод табеле напиши добијену ријеч.**
19.	20.	10.	11.	1.	22.	7.	14.
- То је ријеч _____.
- 3. Заокружи слово испред тачног одговора.**
- a) У српском језику све гласове дијелимо на сугласнике и самогласнике.
б) У српском језику све гласове дијелимо на кратке и дуге самогласнике.
в) У српском језику све гласове дијелимо на кратке и дуге сугласнике.
- 4. У датој ријечи осјенчи квадратић у којем се налази самогласник.**
К	Љ	У	Ч
- 5. У датој ријечи осјенчи квадратић у којем се налази сугласник.**
A	H	A
- 6. Из ријечи ЕЛЕКТРИЧАР издвој самогласнике.**
- _____
- 7. Из ријечи ЛОКОМОТИВА издвој сугласнике.**
- _____
- 8. Допуни ријечи гласом (словом) који ће им промијенити значење.**
- На примјер: но~~с~~, но~~ћ~~, но~~в~~, но~~ј~~, но~~ж~~.
____оса, ____оса, ____оса, ____оса, ____оса.
- 9. Промијени значење сљедеће ријечи тако што ћеш промијенити само један глас (слово)**

у средини ријечи.

Р У Д А _____

10. Промијени значење сљедеће ријечи тако што ћеш промијенити само један глас (слово) на крају ријечи.

З Л А Т А Н _____

11. Препиши писаним словима латинице сљедеће реченице:

„Ја често кажем: причала ми мати. Иначе, не знам како бих другачије и могао да почнем причу. Ја, у ствари, препричавам све оно што сам давно, давно, кад сам био дете, чуо од своје мајке.“

---

12. Заокружи слово испред низа тачно написаних ријечи.

- а) Миличин, сладка, изтјерати
б) Милицин, слатка, истјерати
в) Миличин, слатка, истјерати

13. Акценат или нагласак је појачано гласовно истицање једног слога у ријечи. У сљедећим ријечима наглашен је:

- а) први слог
б) задњи слог

пти-ца,   ку-ћа,   шко-ла,   се-ло

14. Спој ријеч са бројем слогова који она има.

племе	три слога
завезати	два слога
нос	четири слога
ђевојка	један слог

15. Заокружи слово испред изреке у којој има осам слогова.

- а) На врх ми је језика.
б) Спала књига на два слова.
в) Кити се туђим перјем.

16. Правилно распореди слогове тако да добијеш ријеч.

МО-ТИ-КО-ЛО-ВА _____

ли-та-ше-ште _____
ште-gra-и-ли _____

17. Напиши слова која се у латиници пишу комбинацијом два знака – слова.

_____, ____, _____. _____

18. Правилно поредај ријечи тако да добијеш реченицу.

да млијеко се сам кува ставила

19. Распореди ријечи у реченици на правilan начин.

Приче Босоноги причао је необичне.

20. Препознај какве су реченице по значењу. Повежи линијом одговарајуће парове.

Митар и Ана свирају виолину.
Уроше, не шарај по клупи!
Када ћемо ићи у биоскоп?
Баш је лијепа ова ружа!

заповједна реченица
упитна реченица
узвична реченица
обавјештајна реченица.

21. Напиши сљедећу реченицу у одричном облику.

Марко слуша радио. _____

22. Прочитај реченицу и заокружи слово испред тачног одговора.

Школски другови Јован, Алекса и Милош играју баскет на улици.

- а) Ова реченица је по значењу упитна, по облику потврдна, по саставу проста.
- б) Ова реченица је по значењу изјавна, по облику потврдна, по саставу сложена.
- в) Ова реченица је по значењу изјавна, по саставу проста проширена, по облику потврдна.

23. На крају сваке реченице стави одговарајући знак интерпункције: . ! ?

Одреди значење и облик датих реченица.

Реченице

Значење

Облик

Хоћете ли поново доћи у нашу школу _____

Не гази траву у школском дворишту _____

24. Повежи дате реченице са одговарајућим знаковима интерпункције.

Посјетићу ујака и ујну за вријеме распуста ?

Шта си ноћас сањао .

Горане, спорије вози бицикл !

Звонило је !

25. Сљедећу реченицу напиши као изјавну у одричном облику.

Да ли је Мајина тетка сашила нову сукњу?

_____

26. Препознај какве су реченице по саставу. Повежи линијом одговарајуће парове.

Павле је помиловао напуштеног пса. * проста реченица

Ријека је чиста. * сложена реченица

Стриц Ранко орезује воћке и тихо пјевуши. * простопроширена реченица

27. Пажљиво прочитај сљедећу реченицу. Прецирај ријечи којима је проста реченица проширена.

Ждријебе се радосно игра на ливади.

28. Пажљиво прочитај сљедећу реченицу. Прецирај ријечи којима је проста реченица проширена.

Птице весело пјевају са грана.

29. Прочитај реченицу и подвуци субјекат, а заокружи предикат.

Јелена игра тенис у парку.

30. Заокружи слово испред тачног одговора.

а) Субјекат је ријеч која увијек стоји на почетку реченице.

- б) Субјекат је помоћна ријеч у реченици.
в) Субјекат је ријеч која означава вршиоца радње у реченици.

31. Одреди шта означавају подвучене ријечи у датим реченицама. Заокружки слово испред тачног одговора.

Милан пјева.

Милана трчи у сали.

Санке јуре.

Тања и Вишиња ручају.

Они играју фудбал.

Подвучене ријечи означавају:

- а) предикате
- б) субјекте
- в) објекте
- г) атрибуте

32. Подвуци предикат у сљедећој реченици.

Дјечак је стигао на обалу ријеке Саве.

33. Шта одређују подвучене ријечи у сљедећој реченици?

Мачка се одмара, а пас Жућо трчи без предаха.

Подвучене ријечи су:

- а) предикати
- б) субјекти
- в) објекти
- г) атрибути

34. Повежи линијама глагол и нацртан објекат.

ВОЗИ

БЕРЕ

ПРАВИ

35. Одреди службу подвучених ријечи у реченици.

Дува јак вјетар. Зелена трава се повија. Вјетар повија младо дрво.

Заокружи слово испред тачног одговора.

а) предикат

б) субјекат

в) атрибут

г) објекат

36. Уз тачну тврђњу заокружи ДА, а уз нетачну тврђњу заокружи НЕ.

Објекат је додатак предикату.

ДА НЕ

Главни дијелови реченице су субјекат и објекат.

ДА НЕ

Предикат је увијек глагол.

ДА НЕ

37. Из сљедеће реченице издвој групе ријечи које одређују мјесто и вријеме вршења радње.

У суботу смо се, послије ручка, састали у нашој башти и сјели на траву.

Мјесто вршења радње: _____

Вријеме вршења радње: _____

38. Прочитај сљедећу реченицу, а затим повежи парове према томе коју службу ријеч има у тој реченици.

Упорни Милош је данас једва ухватио пиле у дворишту.

Субјекат	у дворишту
Предикат	Милош
Мјесто вршења радње	Данас
Вријеме вршења радње	Упорни
Начин вршења радње	је ухватио
Атрибут	Пиле
Објекат	Једва

39. Прочитај реченице и допуни тврђњу.

Уплашена дјеца су брзо потрчала у учоницу.

Моја сестра Сања је освојила прво мјесто на турниру.

Данас долази Јованина сестра у посјету.

Подвучене ријечи чине _____ скуп.

40. Подвуци глаголске додатке у реченицама па их повежи са одговарајућим прилошким одредбама.

Умјетник слика свако јутро.

прилошка одредба за мјесто

Умјетник слика с лјубављу.
Умјетник слика у шуми.

прилошка одредба за вријеме
прилошка одредба за начин

41. Пажљиво прочитај реченицу, а затим заокружи слово испред тачног одговора.

Наш велики стрипольубац Игор брзо чита стрипове.

У овој реченици атрибути су:

- а) наш, брзо, стрипове
- б) велики, стрипольубац, Игор
- в) наш, велики, стрипольубац
- г) велики, стрипольубац, брзо

42. У датој реченици одреди: субјекат, предикат, објекат и прилошке одредбе за вријеме и мјесто.

У кошници вриједне пчеле одвијек су правиле мед.

субјекат _____ предикат _____ објекат _____

прилошка одредба за вријеме _____

прилошка одредба за мјесто _____

43. У сљедећем тексту подвуци узвичну реченицу:

„Када је сутрадан воз избио на планински превој, машиновођа извади из торбе дурбин и поче осматрати планинску кућу. Као и увијек, дјечак је стајао на прозору и махао. Кроз дурбин је изгледао сасвим близу, такорећи на дохват руке. И тада машиновођа откри оно што је и слутио: дјечак је био слијеп! Очи су му биле заклоњене наочарима.“

44. У наведеној реченици подвуци властите именице.

Јован Јовановић Змај је рођен у Новом Саду.

45. Одреди којој врсти припадају подвучене именице у реченици.

Слушали смо пријатну музику и пјевали омиљене пјесме.

Бака нас је послужила колачима.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) властите именице

б) збирне именице
в) заједничке именице
г) градивне именице

46. Заокружи слово испред реченице у којој су све именице градивне.

а) Јованов стриц зида кућу.
б) Потребно му је још цемента, воде и пијеска.
в) Мој тата помаже у истоварању.

47. Сљедеће именице разврстај у одговарајуће колоне.

јагње, вуна, Козара, јагњад

Властита именица	Заједничка именица	Градивна именица	Збирна именица

48. Од датих заједничких именица направи збирне именице.

цвјетови _____
пилићи _____
дрво _____

49. Прецирај ријеч која не припада низу ријечи.

прасад, пруће, перје, камење, цвјетови, грожђе

50. Препиши на линију једну именицу из скупа, која припада истој врсти именица као именице у низу.

шећер, уље, мед _____

51. Заокружи слово испред реченице у којој је употребљена именица у множини.

а) Моја другарица Сара у недјељу слави рођендан.
б) Петар пише састав о пролећу.
в) Гледаоци су нестрпљиво ишчекивали филм.

52. Поред тачне тврдње у квадратић стави Т, а поред нетачне Н.

АВИОНИ – мушки род, једнина

КЊИГА – женски род, једнина
ЛУТКЕ – женски род, множина
ДРВЕЋЕ – средњи род, једнина

53. У датом низу ријечи заокружи заједничке именице.

злато, балерина, Марина, ићи, бисерна

54. У датом низу ријечи заокружи градивне именице.

небо, шећер, трчати, Мила, Бијељина, нос

55. У датом низу ријечи заокружи збирне именице.

кестенови, грана, пилићи, камење, перо, жбуна

56. У датом низу ријечи пронађи и прештај ријеч која је уљез.

бакар, златна, сребро, жељезо, олово, угаль

57. Сљедеће именице разврстај у одговарајуће колоне.

овца, вуна, Мањача, јагњад

властите	заједничке	градивне	збирне

58. У датој реченици пронађи збирне и заједничке именице.

Бакини пилићи и прасад су моје омиљене домаће животиње.

Збирне именице: _____ Заједничке именице: _____

59. Одреди којој врсти придјева припада подвучени придјев у реченици.

У његовим тужним очима огледао се сав његов живот.

Заокружи слово испред тачног одговора

- a) описни придјев
- b) присвојни придјев
- c) градивни придјев

60. Од датих именица направи градивне придјеве.

сребро _____ кожа _____ стакло _____

61. Од датих именица направи описне придјеве.

љепота _____ срећа _____ правда _____

62. Од датих именица направи присвојне придјеве.

тетка _____ Зоран _____ Добој _____

63. Од датих именица направи глаголе.

трчање _____ клизальке _____ чуђење _____

64. Заокружи слово испред тачног одговора.

Замјенице су:

- а) врста реченица
- б) врста ријечи
- в) врста именица

65. Заокружи слово испред тачног одговора.

Придјеви су врста ријечи која означава:

- а) радњу, стање, збивање
- б) особине, припадност и грађу
- в) имена људи и насеља

66. Прочитај реченицу:

Он има нову лопту.

Подвучена ријеч је:

- а) придјев
- б) глагол
- в) именица
- г) замјеница

67. На линијама напиши одговарајуће замјенице.

_____ смо играли кошарку, _____ су прескакале дугу вијачу.

68. У датом тексту заокружи личне замјенице за множину.

Где је она? Ми се увијек налазимо испред школе прије тренинга.
Да ли ћете ви доћи на вријеме?

69. У датој реченици заокружи личну замјеницу за друго лице једнине.

Ја сам написао нову причу, а ти?

70. Прочитај загонетку и подвуци личне замјенице.

Ти сједиш и она сједи, ти стојиш и она стоји и никако тебе се не боји,
већ те у стопу прати.

71. У датим реченицама подвуци личне замјенице и одреди им лице и број.

Она и ја учимо, а оне се играју луткама.
Ви ћете играти кошарку, а они фудбал.

замјеница	лице	Број

72. Прочитај реченицу и заокружи слово испред тачног одговора или подвуци тачан одговор.

Ви сте написали одличну књигу, а ми смо је одмах прочитали.

Подвучене ријечи у реченици су:

- а) придјеви
- б) глаголи
- в) именице
- г) замјенице

73. Препиши сљедеће реченице тако да уместо властите именице употребијебиш одговарајућу личну замјеницу.

Лука је направио брод од дрвета. Ивана је направила кућицу од картона.

74. Употреби одговарајући облик личне замјенице.

- 75. Съледеће реченице допуни одговарајућим облицима личне замјенице ТИ.**

____ си мој најбољи пријатељ. Са ____ се најљепше игра.
Од _____ сам научио како бити добар пријатељ.

76. Пажљиво прочитај текст затим га препиши на линијама у другом лицу једнине женског рода.

Они су први пут гледали документарни фильм о Старим Словенима. Били су очарани начином њиховог живота. Сутрадан су свима причали занимљивости о животу Старих Словена.

77. У тексту подвучи све облике замјенице ВИ која је употребљена из поштовања.

ДРАГА УЧИТЕЉИЦЕ, ВАШИ ЂАЦИ ВАС ПОЗИВАЈУ ДА ДОЂЕТЕ НА ПРОСЛАВУ МАТУРЕ. РАДО СЕ СЛЕЂАМО ЛИЛЕПИХ ДАНА ПРОВЕДЕНИХ СА ВАМА. НАМА СТЕ ВИ МНОГО ПОМОГЛИ. ЗАТО ЖЕЛИМО ДА УВИЈЕК БУДЕТЕ УЗ НАС.

- 78. Подвучи реченице у којима су употребљене личне замјенице као субјекат.**

Јована је отишла на тренинг. Она сутра учествује на турниру у шаху. Стефан је најбољи шахиста у одјељењу. Ја најбоље пјевам, а Мирко и Жарко већ пет година свирају гитару.

- 79. У сљедећој реченици подвучи личну замјеницу!**

Ти ми боље знаш какав је вук, а?

80. У датој реченици одреди шта означавају подвучене ријечи.

Велике црвене јабуке су у чинији на кухињском столу.

Подвучене ријечи су:

а) именица	в) глагол
б) придјев	г) замјеница

81. У сљедећој реченици подвуци придјеве.

Освануо је сунчан пролетни дан.

82. Повежи линијом име животиње са одговарајућом особином.

зец	Умиљата
пас	Вриједна
мачка	Плашљив
лисица	Вјеран
пчела	Лукава

83. Којој врсти придјева припадају подвучени придјеви?

На лијевчанским пољима њише се кукуруз. Јованов стриц вози стари трактор. Бака му је спремила погачу и завила у ланену крпу.

Поред врсте придјева допиши одговарајући (подвучени) придјев из реченица:

- а) присвојни придјев _____
б) описни придјев _____
в) градивни придјев _____

84. Заокружи слово испред реченице у којој су два градивна придјева.

- а) Стара дрвена врата отвара бакин кључ.
б) Мирков брат пије млијеко.
в) Ђедов сребрни сат је у шареној пластичној кутији.

85. Који од понуђених придјева припада сљедећем низу придјева према врсти?

н е с т а ш а н

с н а л а ж љ и в

п л а ш љ и в

м а ш т о в и т

Заокружи слово испред тачног одговора.

86. Од сљедећих именица направи описне придјеве женског рода.

висина _____ храброст _____ снага _____

87. У сљедећим скуповима ријечи од истакнуте именице направи присвојне придјеве.

врх планине _____ врх   **дани зиме** _____ дани
лист храста _____ лист   **вода са извора** _____ вода

88. Сљедеће реченице допуни одговарајућим присвојним придјевима изведенih од властитих именица.

Фудбалску утакмицу на _____ стадиону гледало је преко пет хиљада
(Добој)
гледалаца. Тамо смо срели _____ тату и _____ стрица.
(Марко) (Вера)

89. Наведене именица претвори у градивне придјеве женског рода.

злато _____ **гума** _____ **свила** _____

90. У датој реченици подвуци придјеве и одреди којој врсти припадају.

Сребрна наруквица краси малу Даничину руку.

ПРИДЛЕВ	ВРСТА ПРИДЛЕВА

91. Попуни табелу тако да на основу дате именице и придјева одредиш род и број придјева.

придјев/именица	род	број
плава хаљина		
керамичке плочице		
дрвени мостови		

92. Линијом спој скупове ријечи са одговарајућим градивним придјевима.

столица од дрвета	свилена
ваза од кристала	пластична
маргама од свиле	дрвена
кутија од пластике	кристална

93. Прочитај реченицу и одреди којој врсти припадају подвучени придјеви. Заокружи слово испред тачног одговора или подвуци тачан одговор.

На сеоском вашару купили смо Милошевом млађем брату шећерну вуну и стаклене кликере.

- а) описни придјеви
- б) градивни придјеви
- в) присвојни придјеви

94. У којој је реченици глагол употребљен у садашњем времену?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Сутра ћу ићи у биоскоп.
- б) Марко ће шетати градом.
- в) Отац узима једну гранчицу јабуковог цвијета.
- г) Јован ће путовати авionom.

95. У сљедећој реченици подвуци прилошку одредбу за мјесто.

Јутрос су двије дјевојчице узбуђено кренуле у школу.

96. Заокружи слово испред ријечи која има исто значење као подвучена ријеч.

Били смо боси, полуголи, раздрљени, али смо удисали најчистије честице развигора, и тршава коса нам је мирисала на изникле траве, и буљаве очи су нам биле пуне жеравица.

- а) најежена
- б) разбарушена
- в) ћелава
- г) скромна

97. Којој врсти ријечи припада подвучена ријеч у доњој реченици.

Мирјана је нацртала три цртежа.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Подвучена ријеч означава:

- а) именицу
- в) придјев

б) број

г) глагол

98. У сљедећој реченици напиши бројеве ријечима.

Бака Стана има _____ година, а дјед Мирко је _____ године старији.
(68) (3)

99. Напиши ријечима дати број. Пази на правопис.

16 _____
605 _____
201 _____
550 _____

100. Заокружи редне бројеве.

један   трећи   троје   први   осам   једанаести   осми

101. Заокружи слово испред тачно написаног броја 516:

а) петсто шеснаест	в) петстотина шеснаест
б) петсто шеснаест	г) петста шеснаест

102. Попуни табелу тако што ћеш разврстати сљедеће бројеве.

први, пет, десеторо, седамнаести, осамдесет два, петоро.

Основни бројеви	Редни бројеви	Збирни бројеви

103. Ријечима запиши бројеве тако да правилно допуниш реченицу.

Јован Јовановић је пошао у _____ разред, а већ _____ године је у младим извиђачима.
(5.) (2)

104. Заокружи слово испред тачно написаних реченица.

- а) Маја је на крају 1 полугодишта имала одличан успјех.
б) У 6. мјесецу ће прославити 10 рођендан.
в) Позваће своје другаре из 5. разреда на прославу рођендана.

105. Заокружи неправилно написане бројеве.

једанаест   шеснаест   милијон   девесто   дваест

106. Од датих редних бројева направи збирне бројеве.

четврти _____ шести _____ други _____

107. Уз тачну тврдњу заокружи ДА, а уз нетачну НЕ.

Глаголи су промјенљива врста ријечи.	ДА	НЕ
Глаголи имају једнину, али немају множину.	ДА	НЕ
Глаголи се мијењају по лицима.	ДА	НЕ

108. Заокружи тачан одговор.

Ријечи које означавају радњу, стање и збивање су:

а) именице	в) бројеви
б) замјенице	г) глаголи

109. Од датих именица направи глаголе.

читање _____ летење _____ писање _____

110. Правилно повежи парове.

свитати	Стање
вући	Збивање
спавати	Радња

111. Подвuci ријеч која означава радњу у садашњем времену.

Стефан тренира карате, а раније је тренирао фудбал.

112. Заокружи слово испред реченице која је написана у будућем времену.

- а) Татјана одлично свира клавир.
- б) Татјана је одлично свирала клавир.
- в) Татјана ће одлично свирати клавир.

113. Дату реченицу напиши у прошлом времену.

Учитељица ће нас водити у Музеј савремене умјетности.

114. Препиши сљедећу реченицу тако што ћеш глаголе из прошлог времена написати у будућем времену.

Давид је нашао дивље јагоде и поклонио их другарици.

115. Попуни табелу.

глагол	глаголско вријеме	лице и број глагола
цртали су		
сањало је		
сједим		
читају		
пјеваћемо		
писаће		

116. У сљедећем низу прецртај знакове који не служе за записивање управног говора.

, „ ? . ... / * ! ,

117. Повежи реченице у управном говору са особама које изговарају те реченице (учитељица, Мјесец, Босоноги).

„Ево ме, дошао сам. Сад можеш спокојно да читаш“,

упита учитељица.

„Не вриједи дјецу да идете на море. Запалио сам га“,

рече Мјесец.

„Дјецу, ко зна какве је боје вук?“

рече Босоноги.

118. Заокружи слово испред реченице у којој је подвучен управни говор.

a) „Била сам на кошаркашкој утакмици“, одговорила је Милијана.

б) Милијана је одговорила: „Била сам на кошаркашкој утакмици“.

119. Подвуци реченицу која је правилно написана у управном говору.

Да ли ћеш се данас играти, упитала је Марина. Лана је рекла да „Данас немам времена за игру.“ Марина рече: „Данас ћеш да учиш, зар не?“

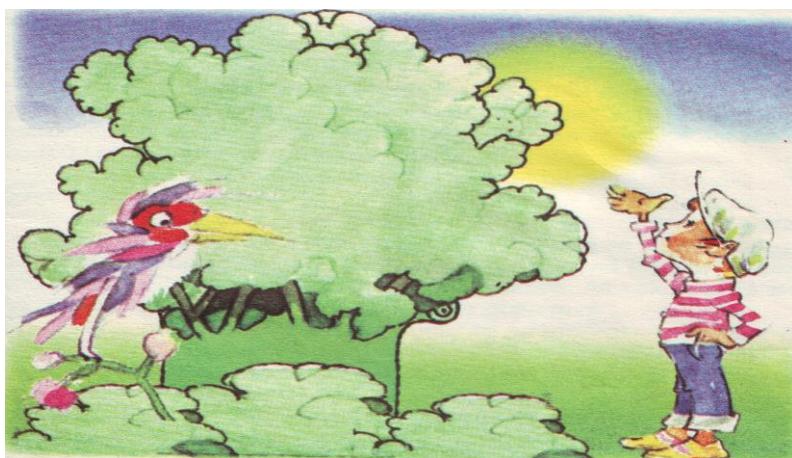
- 120.** Испред реченица које су у управном говору напиши УГ, а испред реченица које су у неуправном говору напиши НГ.

„Јесте ли сами направили лутке?“ упита Маринко.
Стално је понављала да је прочитала нову књигу.
Лана је рекла: „Прочитала сам нову књигу“.
Рекли су да су сами направили лутке.

- 121.** У кружић, поред сваког текста, упиши одговарајући број који означава књижевну врсту. Једна књижевна врста је сувишна.

1. народна пјесма 2. брзалица 3. басна 4. пословица 5. загонетка

- У срећу се узда луд, а паметан у свој труд.
- Шта се сија крај горе зелене?
Да л' је сунце, да л' је мјесечина?
Нит је сунце, нит је мјесечина,
Већ два златна рога од јелена.
- Нити шушну,
нити бушну,
А у кућу дође.
- Дрвосјеча је цијепао храст клиновима које је од његовог дрвета направио.
Храст рече: „Не срдим се толико на сјекиру која ме цијепа, колико на клинове који су од мене постали“.

- 122.** Прочитај одломак из једног књижевног дјела и одговори на питање тј. заокружи слово испред тачног одговора или подвуци тачан одговор.

„О мој синко, Краљевићу Марко,
у свате се иде на весеље,
на кумство се иде по закону,
на војску се иде од невоље:
иди, синко, на цареву војску.“

Наведени одломак узет је из:

- а) лирске пјесме
- б) прозног текста
- в) епске пјесме
- г) драмског текста

123. Пажљиво прочитај текст и подвуци само пишчеве ријечи.

АЛЕКСА: (чита) Пролеће је најљепше годишње доба. Тада све цвјета и људи су радосни...
(Улази његова сестра Маруја.)

МАРИЈА: Је ли ти то причаш сам са собом?

АЛЕКСА: Не, него читам свој домаћи задатак.

124. Прочитај одломке из двије народне пјесме.

„Од свију је и већа и љепша,
љепотом је коло зачинила,
а висином коло надвисила....“

„... очи су јој два драга камена,
обрвице с мора пијавице,
сред образа румена ружица ....“

Која је заједничка тема наведених одломака?

125. У квадратић поред сваког текста упиши одговарајући број који означава књижевну врсту. Једна књижевна врста је сувишна.

1. бајка   2. басна   3. пословица   4. пјесма   5. загонетка

- Дуги кљун дуге ноге, храну тражи поред воде.
- Ко рано рани, двије среће граби.
- Срела се на брвну два јарца. Склони се! – викну један.
- Царев син узме буздан и удари змаја у главу.

126. Пажљиво прочитај текст, а затим одговори на питања. Повежи линијом одломке из пјесме са одговарајућим појмовима. Један појам је сувишан.

a) „... Мајка Марку стаде бесједити:

„О мој синко, Краљевићу Марко,
остави се, синко, четовања,
јер зло добра донијети неће ...“

1. молба

2. заповијест

б) „... Марко оде Новаку ковачу:

„Куј ми сабљу, Новаче ковачу,
какву ниси прије саковао!“

3. савјет

127. Прочитај одломак из књижевног дјела. Поред одломка, у колони „Књижевна врста“, напиши назив књижевне врсте којој дати текст припада.

Одломак из књижевног дјела	Књижевна врста
Три сам земље прелазио, и три горе прегазио, и три мора препловио- док га нисам уловио.	

Плавог зеца,
чудног зеца,
јединог на свету!

128. Шта је басна? (заокружи слово испред тачног одговора)

- а) Кратка прича са сретним завршетком.
- б) Кратка прича у којој биљке и животиње имају људске особине.

129. У баснама животиње имају особине људи. Повежи линијама име животиње са особином:

мрав

лукав

зец

вјеран

лисица

плашљив

пас

вриједан

130. Сљедећи текст напиши у облику дијалога.

Ишавши он задugo, дође у један царски двор па уђе у башчу, кад тамо – царска кћи сједи под једним дрветом и плаче.

Он јој назове „помоз Бог“ и запита је зашто плаче, а она му одговори да је то дрво, под којим сјеђаше, родило три зелене јабуке, да јој је отац заповједио да чува, али дође ала испод земље те за три јутра однесе све три јабуке једну по једну, те сад не смије оцу да каже, а отац сазвао сутра силне госте да му покаже шта му је бог дао. Он јој каже да уђути, он ће јој све три јабуке од але донијети, само да му да двије своје слуге да иду с њим.

Биберче: _____

Царска кћи: _____
_____
_____

Биберче: _____
_____

131. Пажљиво прочитај пјесму, па одреди мотив:

Цвете лепши од руже и булке,
Цветале ти трпезе и љульке!

Песма ти се до неба орила.
Свака чесма љубав жуборила!

Игле везле, а вретена прела.
Комбајн жео, воденица млела.

Хлебови ти нарасли ко брда.
Река млека поплавила крда.

Песници ти цветне венце вили
а војници – воће калемили!

Заокружи слово испред тачног одговора

- а) булка
- б) љулька
- в) завичај
- г) комбајн

132. Пажљиво прочитај стихове.

Пшенице боје старог злата,
Пшеница бујних кикица
Као у најљепших дјевојчица.

Са чиме пјесник пореди пшенични клас?

133. Пажљиво прочитај дати текст и одговори на питање: Какве су ласте у овом тексту?

(Заокружи слово испред тачних одговора)

Ласте су птице селице. Оне веома брзо и вјешто саграде гнијезда малим кљуном. Хране се инсектима које веома често лове у лету. Ласте своје птиће хране у гнијезду све док их не науче да лете.

- а) Ласте су добри летачи.
- б) Ластини птићи се сами хране инсектима.
- в) Ласте се селе у топлије крајеве.
- г) Ласте веома вјешто и брзо својим кљуном граде гнијезда.
- д) Ласте храну налазе у дрвећу.

134. Којој наведеној пјесми која од порука припада?

Повежи линијом.

Стара школа

Ваш сам слуга – Шапће лисац лаву
и понизно пред њим спушта главу,
а кад зеца сртне крај бразде,
виче: „Скидај шешир – испред газде!“

**Ружно је удварати се моћницима, а
надмен бити према слабијим.**

Зечја логика

„Имам окlop“ – корњача се хвали.
„А ја бодље!“ – јеж ће на то мали.
Зец ће храбри: „У мом селу држе
да је боље кад су ноге – брже...“

**Хвалисавост нас може учинити
смијешним.**

Магарећа посла

Магарац се упутио власти.
Тужи зеца због увреде части:
– Славни суде, зец ми углед руши
тврдећ' свуд да имам – дуге уши.

**Не треба ником указивати на мане које
и сами имамо.**

135. Прочитај и на тексту назначи паузе (малу паузу једном усправном цртом, дужу – двјема и најдужу с три црте).

Текст:

У зимско доба дође цврчак мравима и замоли их да му позајме које зрно жита да не умре од глади. Мрави га упитају: „А шта си љетос радио?“ „Свирао сам“, одговори им цврчак. „Е кад си љетос свирао, а ти сад играј да те глад прође. Хајде, бјежи са наших врата!“

136. Који облик казивања запажаш у датом тексту? Заокружи слово испред тачног одговора или подвuci тачан одговор.

Чудна је то ријека. Дивља и лијепа. Брза и тек понегдје тиха. Када је сунчано, тече плава, а када се топе сњегови и падају јесење кишне, мутна и валовита промиче кроз шљивике и кукурузна поља.

- а) монолог
- б) дијалог
- в) описивање
- г) приповиједање

137. Прочитај сљедећи текст. То је почетак приче на основу кога ћеш замислити даљи ток дogaђaja:

Тог јутра сам се нашао у шуми. Све је било у бијелом. Џијеле ноћи је падао снијег. Престао је тек пред зору. Био је дубок. Пртине није било. Тешко сам се кретао кроз дубоки снијег.

Нешто се мицало испод грма. С муком сам се пробијао према грму. Кад сам се приближио, имао сам шта да видим: на снијегу је лежала млада срна. Све четири су јој ноге биле дубоко у снијегу. Због дубоког снијега није могла да иде...

ЗАДАТAK:

Настави причу тако што ћеш написати:

- Шта се даље догађало?
- Ко је помогао срни?
- Како се прича завршила?

Причи одреди наслов:

---

138. Пажљivo прочитај пјесму. Затим покушај да одговориш на питања у вези са пјесмом:

Возимо се. Покрај пута
разасута
села леже.

Ко потоци после буре
коњи јуре,
лете, беже.

Врх потока и шипрага
топла, блага
вечер пада.

Возимо се. Сања цвеће,
мирис слеће
са ливада.

Гле, почињу и светлаци,
лета знаци
да се пале.

И из магле трепте сиве,
као живе,
звезде мале.

По бескрајном нежном, меком
и далеком
небу пловим.

Насмејани месец блуди
што на људи
личи главу.

Гле, сеоске куће беле
као стреле
тек пролете.
Поред пута стабла вита,
шиље, жита
лете, лете.

Возимо се. Покрај пута
разасута
села леже...
Ко потоци после буре
коњи јуре,
лете, беже.

139. Размисли који би од понуђених наслова најбоље одговарао пјесми. Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Коњи лете
- б) Сања цвијеће
- в) Вожња
- г) Мјесец блуди

140. Шта је тема ове пјесме?

---

141. Заокружи слово испред тачних одговора.

Основно осјећање у овој пјесми може се означити као:

- а) нерасположење због дуге и напорне вожње,
- б) одушевљење љепотом природе, гледане из кочије коју вуку брзи коњи,
- в) љутња и умор,
- г) радост и задовољство угодном вожњом кроз села у топло летње предвечерје.

142. У пјесми је много глагола. Испиши их и разврстај у дviјe групе.

Глаголи који означавају кретање	Глаголи који означавају мировање

143. У сваком пару подвуци по једну ријеч у којој је правилно употребљено ИЈЕ и ЈЕ у писању.

дијете - дјете

оцјена - оцијена

побједа - побиједа

144. Екавске облике датих ријечи напиши ијекавски.

млеко _____

месо _____

желео _____

дечак _____

145. Разврстај дате ријечи на именице, глаголе, придјеве и замјенице.

разговорљив, разговарам, они, разговор,

именица _____

глагол _____

придјев _____

замјеница _____

146. Прочитај причу „Корњача и зец“ па одговори:

Корњача и зец су се такмичили у брзини. Тако утврде они рок и мјесто, те крену на пут. Знајући да је рођени тркач, зец се није толико бринуо за трку, него леже крај пута и задријема. А корњача, знајући своју спорост, трчала је без предаха. Тако она престигне зеца, који је спавао и добије побједничку награду.

a) Којој књижевној врсти припада овај текст?

_____

b) Напиши особине корњаче у овој причи.

_____

c) Напиши поруку (поуку) ове приче.

_____

147. Прочитај текст па подвуци три пословице у тексту.

СОВА МУДРОЛИЈА

Сваке вечери, чим се смрачи, у Маринкову собу долети сова Мудролија и почне да изговара мудре ријечи. - Ко ради, не боји се глади! Маринко само ћути и чита. Онда сова настави: - Књига је човјеку најбољи друг! А онда се Маринко окрену сови: - А знаш ли ты Мудролијо, да без муке нема науке?

148. Прочитај текст СТАРО ЛИЈИНО ЛУКАВСТВО

Зимус је група ловаца опколила једну лисицу у шумарку. Били су сигурни да им неће умаћи.

Један ловац умало да нагази на њу. А она лежи опружена. Мртва. Још топла. Ловци се окупише око ње. Пси је оњушише. Залајаше неколико пута и оставише је. Један ловац се спремао да јој одере крзно. Изненада скочи лија и зачас нестаде у густишу. Ловци нису стигли да испале ни један метак. Народ каже: не вјеруј ни мртвој лисици.

a) Наведи ликове у овој причи.

б) Где се десила радња у овој приче?

---

149. Прочитај одломке из три књижевна дјела. Поред сваког одломка напиши назив књижевне врсте (прича, пјесма, драмски текст) којој дати текст припада.

АЛЕКСА: (чита) Пролеће је најљепше годишње доба. Тада све цвјета и људи су радосни...
(Улази његова сестра *Марија*.)

МАРИЈА: Је ли ти то причаш сам са собом?

АЛЕКСА: Не, него читам свој домаћи задатак.

„Ево шта се десило једног пролећног дана. Пење се чика Фјодор уз степенице и једе сендвич. Кад, где – на прозору седи мачак. Велики, огроман пругасти мачак. Мачак рече чика Фјодору:

-Ти, чика Фјодоре, не једеш сендвич како треба...“

„Немајући ништа

Посебно на уму,

Ево само пешке

Корачам по друму.“

---

150. Повежи линијом ријечи сличног значења, као што је започето.
(једна ријеч остаје неповезана)

храбрити	марљив
срећан	казивати
вриједан	соколити
журити	радостан
говорити	

151. Подвучи дио текста који представља опис.

И они кренуше весело у планину. Небо је било загасито плаво, а насрд неба блистало је

сунце и обасјавало зелене планинске обронке. Хајди је скакутала тамо-амо и клицала од радости.

152. Пажљиво прочитај дати текст па одреди главни мотив.

Играла се нека дјевојчица на морској обали, па изгуби златни прстен, који јој је од мајке остао. То се десило у тренутку када је требало да захвати воде у шаке: несташни обалски талас јој је скинуо прстен са руке и одnio га у морске дубине. Сирота дјевојчица није знала шта да ради па кроз плач стаде молити талас да јој га врати, али је он већ био отишао са обале у неповрат.

Заокружки слово испред тачног одговора.

- а) море   б) прстен   в) мајка   г) талас

153. Заокружки слово испред ријечи која има слично значење као подвучена ријеч.

Прво треба да одaberеш згодну грану да се гнијездо не сруши кад дуне вјетар.

- а) лијепу
б) погодну
в) дебљу
г) повећу

154. По чему знаш да је неки текст пјесма (заокружки слово испред тачног одговора).

- а) по поступцима главног лика
б) по мношту лијепо изабраних ријечи
в) по строфама и стиховима

155. Заокружки слово испред тачног одговора.

Строфи чине више међусобно повезаних стихова.

- а) да
б) не

156. Заокружки слово испред тачног одговора. Како је представљено дрво у сљедећим стиховима?

„На граници света дрво спава,
Трчало за сунцем преко трава.
Где је сунце престало и пало
- ту је дрво стало и заспало.
Заспало црно, заспало ...“

- а) Дрво се пореди са сунцем

- б) Дрво има особине човјека
в) Дрво се описује као велико и жуто
г) Дрво је олистало у ноћи
157. Која од датих реченица највише одговара писменом задатку у коме је тема „Опис шуме у пролеће“. Заокружи слово испред реченице која одговара теми (наслову).
- а) Шума је станиште самониклог дрвећа, жбуња, зељастих биљака и животиња.
б) Обасјана сунчевим зрацима, зелена шума је дријемала у тишини поподнева.
в) Знам један пропланак у шуми где можемо да поставимо шатор и да логорујемо.
158. Пажљиво прочитај пјесму.

СТАРА БАКА

Године су многе,
А леђа нејака,
Године су тешке-
Зтурила се бака

Па се онда сместе
Испод брсне зове,
Па потеку приче
Све нове и нове.

Али ипак воли
И пјесму и шалу,
Увек има причу
За дечицу малу.

Замирише зова
Од сунчева зрака -
Уживају деца,
Ужива и бака.

Кад је дјеца сретну,
У руку је љубе,
А она се смеши:
- Хвала ти, голубе!

Јован Јовановић Змај

Допуни реченицу:

Јован Јовановић Змај у овој пјесми пјева о _____

159. Које особине баке пјесник истиче?

---

160. Препиши из пјесме „Стара бака“ ријечи којима пјесник описује физички изглед баке.

---

161. Споји линијама бројеве од 1 до 5 како би се означио редосљед којим пјесник говори о баки у пјесми „Стара бака“.

1.
2.
3.
4.
5.

згурила се бака
ужива и бака
увек има причу
уживају деца
у руку је љубе

162. Наведи врсте књижевних дјела.

---

163. Шта је бајка?

---

164. Допуни реченицу.

Поезија је _____

165. О чему говоре епске пјесме?

---

166. Заокружи слово испред реченице у којој нема правописних грешака.

- a) Посљедња клупа у учоници често се назива Магарећом клупом.
б) Уживао сам док сам читao Ђопићеве „Магареће године“.
в) Мој тата каже да је мој брат у Магарећим годинама.

167. Подвуци ријечи које су погрешно написане.

Нови град је познато мјесто у Републици српској.

Млади и стари приједорчани радо одлазе на Козару.

168. Исправи погрешно написане ријечи, а затим реченицу препиши правилно.

филип станује у улици српских владара, нина је у првомајској улици, а катарина има стан на тргу слободе.

---

169. У датом тексту подвуци погрешно написане ријечи. Води рачуна о писању великог слова.

катарина станује у улици Бранка Ћопића, а Нина има стан на тргу слободе. Воле да читају књигу „башта сљезове боје“ и часопис Глас српски. Јуче су гледале позоришну представу у народном Позоришту Републике српске.

170. Исправи погрешно написане ријечи у сљедећој реченици тако што ћеш је преписати правилно. Води рачуна о великом слову.

Данијел је завршио основну школу „вук стефановић караџић“ у козарској дубици.

---

171. Напиши назив школе у коју идеши.

---

172. У сљедећем тексту подвуци ријечи које треба написати великим почетним словом.

Пошто су нову годину провели у својој кући у улици кестенова, Мајини родитељи одлучили су да божић проведу код баке у семберији. Из источног сарајева повели су и свог пса микија.

173. Напиши правилно сљедећу реченицу.

анита чита часопис „школарац“, а маријана књигу „хајдук станко“.

---

174. Подвуци ријечи које су правилно написане.

генерација,   појени,   историја,   симпатија

Препиши дате реченице тако да ријечи које су погрешно написане буду правилно написане. Обратите пажњу на писање гласа/слова ј.

Марко је хтјeo бојицама нацrtati својu симpatiju. On јe бијo u генерацији ученика koјa јe na takmicheњima prikuplila najviše pojena.

---

175. У реченицама подвуци ријечи које nisu правилно написане.

Који је резултат бијo na kraju prvog poluvremena?

Моји родитељи су људи коима највише вјерујем.

176. У сљедећој реченици заокружи нетачно написане ријечи.
Води рачуна о писању слова **j**.

На моим мајцама насликаны су шарени авијони.

177. У сваком пару ријечи подвуци по једну ријеч која је правилно написана. Води рачуна о писању слова **j**.

био – бијо, библиотека – библијотека, бијоскоп – биоскоп

- 178. Прецртај погрешно написане датуме.**

29. 11. 2016.   29. XI. 2016.   29. XI 2016.   29. 11 2016.

- 179. Напиши ријечима сљедеће бројеве.**

30. _____ 17. _____
411 _____ 15. _____

180. Препиши сљедећу реченицу тако што ћеш глаголе из прошлог времена написати у будућем времену.

Марко је нашао ружу и поклонио је другарици.

181. Препиши сљедећу реченицу тако што ћеш подвучени глагол написати у садашњем и у будућем времену.

Кројач Стефан шио јој је дивну хаљину.

- 182. Заокружи тачно или нетачно.**

НЕ се пише спојено с глаголима (**нечита**, **неучи**...)

такично   **нетакично**

НЕ се пише одвојено од именица (**не пријатељ**, **не ред...**)

тально   **нетально**

НЕ се пише спојено с придјевима (**неискрена, невјеран...**)

тако   **нетако**

- 183. Напиши правилно съдедећу реченицу.**

Дјечакнезнадалијестеилинијесрећан.

184. Подвуци правилно написану реченицу. Води рачуна о писању ријече ЛИ.

Дали су се обрадовали?

Јесте ли им ви рекли за излет?

Хоће мо ли скоро кренути?

185. Подвуци нетачно написане ријечи у сљедећим реченицама.

Дали су се не радници обрадовали?

Јелена је непливач, јер неумије пливати.

Он је био не искрен према другу.

186. Прецирај нетачно написане ријечи. Води рачуна о писању ријече НЕ.

непливач

неплива

неће

непознат

не праведан

не зна

несрећа

не знање

187. Допуни реченице.

Туђе ријечи написане тачно онако како их је неко изговорио називамо

_____.

Знаци којима се обиљежава нечији говор зову се _____.

188. Заокружи тачно или нетачно.

НЕ се пише спојено са именицама (нерадник, нерад...)	тачно	нетачно	
НЕ се пише одвојено од придјева (не уредна, не искрена...)	тачно	нетачно	
НЕ се пише спојено с глаголима (неумије, несхватати...)	тачно	нетачно	

189. Напиши скраћенице умјесто сљедећих ријечи.

година _____

број _____

на пример _____

професор _____

190. Заокружи слово испред низа у којем су придјеви правилно написани. Води рачуна о писању великог слова.

а) Ољин петров Нишки Њемачки

б) Ољин Петров нишки њемачки

в) Ољин Петров Нишки њемачки

191. Претвори неуправни говор у управни.

Мама је рекла Борису да купи сладолед од чоколаде.

192. На крају сваке реченице стави одговарајући реченични знак: • ! ?

Дјеца су посјетила болесног друга
Баш се лијепо проводимо у школи
Не гази траву у школском дворишту
Хоћете ли поново доћи у нашу школу

193. Подвуци реченицу у којој је употребљен управни говор.

Та птица живи у жбуну и ниско лети. „Не, није грмуша“ осмјехну се планинац. Затим изађе.

194. Претвори управни говор у неуправни.

„Ја ћу купити чоколаду“, рече Марина.

195. У којој су реченици правилно написани знаци навода? Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) „Донеси ми књигу, рече Јелена Сањи, и новине за тату“.
б) „Донеси ми књигу“, рече Јелена Сањи, „ и новине за тату“.
в) „Донеси ми књигу“, рече Јелена Сањи, и новине за тату.

196. Допуни реченицу.

Лирска пјесма говори о _____.

197. Испред сваке тачно написане реченице стави слово Т, испред нетачне слово Н.

Данас немам времена за игру.
Не знам ко је крив.
Је ли смо за вријеме одмора.
Нисам био јуче у школи.
Несмијем да се кријем.

198. Глагол ПЛЕВАТИ напиши у сва три лица једнине и множине у перфекту.

ЈЕДНИНА	МНОЖИНА
1. _____	1. _____
2. _____	2. _____
3. _____	3. _____

199. Пажљиво прочитај текст, па одговори на питање тако што ћеш заокружити слово

испред тачног одговора.

„Ждребе нагло подиже главу, а прамен беле гриве, који му је висио на челу, залепрша на ветру. Дуги дрхтај пређе преко кратке длаке његовог неокальјаног плашта..., плашта белога као снег, од гриве до репа. Узнемирен и изненађен, коњић је подрхтавао на дугим ногама, витким као вртена. Али није бежао. Стajaо је непомично пред дечаком. Погледи им се спротоше. Фолков занесен осмех као да је опчинио младу плашљиву животињу. Ждребе је широм отворило своје благе и помало тужне очи!“

Наведени текст је одломак из лектире:

- а) „Капетан Џон Пиплфокс“ Душан Радовић
- б) „Бела грива“ Рене Гијо
- в) „Алиса у земљи чуда“ Луис Керол

200. Пажљиво прочитај текст и одговори на питање тако што ћеш заокружити слово испред тачног одговора.

„... Залубио сам се у Персу, нашу комшику, јер она ми је била најближа. Перса је била пегава, носила је жуте чарапе и увек су јој биле искривљене штикле на ципелама. Док се нисам залубио, нисам ни обраћао пажњу на њу, али од часа кад сам се залубио, изгледала ми је божанствено лепа и доволно ми је било да је видим, ма и издалека, да видим само њене криве штикле, па да се одмах узбудим и похитам јој у сусрет, не бих ли што пре срео осмех на њеноме пегавоме лицу.“

„Прва љубав“ је одломак из аутобиографије коју је написао:

- а) Бранко Ђорђић
- б) Алекса Шантић
- в) Бранислав Нушић

201. Тема ове приче је прва љубав. Наведи у којем је лицу испричана?

_____

202. Пажљиво прочитај текст па допуни реченицу.

„...А он се сиромах стане правдати да није никоме ништа казао, али да је видео шта он има. Онда цар истргне сабљу да га посече, а он се препадне, па све по реду искаже како се земљи исповедао па како је сад на ономе месту нарасла зова, од које свака свирала издаје онаки глас. Онда цар седне с њим на кола, и пође на оно место да види је ли истина; кад тамо, али још само један прут нађу. Цар Тројан заповеди да се начини свирала од онога прута да види како ће свирати. Кад они начине свиралу и почну свирати, а свирка издаје глас:

— У цара Тројана козје уши!...“

Овај одломак текста је написан _____ језиком.

203. Заокружи слово испред израза у којем се јавља поређење.

- а) Кад на врби роди грожђе.
- б) Провео се као бос по трњу.
- в) Ко га не зна, скупо би га платио.

204. Који облик казивања запажаш у сљедећем тексту:

„Изнад чамца, над водом, дријемале су у ноћи погнуте врбе и њихова зелена коса спуштала се чак до површине ријеке. Свуда мир и тишина, само Сава једва чујно шумори. Прелијећу облаци и сваки час заклањају Мјесец.“

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) монолог
- б) дијалог
- в) описивање
- г) приповиједање

205. Напиши присвојне придјеве од ријечи.

Фоча _____ Бањалука _____

Зоран _____ Софија _____

Нушић _____ Рашка _____

206. Напиши ијекавски изговор сљедећих ријечи.

хлеб _____ бело _____ Месец _____

207. Испред сваке тачно написане ријечи упиши слово Т, а испред нетачне слово Н.

	Чешки
	драгичин
	Милићев
	добојски
	Карловачки
	Маглићев
	Петров

208. У сљедећој табели правилно напиши скраћенице.

ученик	други	килограм	доктор	улица	центиметар

209. Попуни табелу као што је започето.

Ријеч/и	Скраћеница
професор	
и слично	
	итд.
на пример	

210. Заокружи слово испред правилно написане реченице.

- а) Лука се игра с лоптом.
- б) Лука се игра лоптом.
- в) Лука се игра са лоптом.

211. Напиши по један пример за три облика управног говора.

1. _____
2. _____
3. _____

212. Пажљиво прочитај пјесму и одговори на питања.

TREŠNJA U CVETU

Sva uzavrela,
I sva bela;
U njoj zuzori
Hiljadu pčela.
Zuzore, zuzore
Složno, živo;
Čitaju neko
Drevno štivo.
U miomirisu
Cvetnoga polja
Hiljadu pčela
Istu reč mrmlja.

Milovan Danojlić

Колико строфа има ова пјесма? _____

Колико свака строфа има стихова? _____

213. Пажљиво прочитај пјесму и одговори на питање.

СА РОДОМ САМ РАШЧИСТИО

Са родом сам рашчистио
Сазнао сам тајне ствари
Тата ме је измислио

Ал' не мари ал' не мари

Крио сам се у stomаку
Кад сам био сасвим мали
Беше лепо у stomаку
Док ме нису препознали

Отад више мира немам
Стрине ујне ах те жене
Таман хтедох да одремам
Да век мине изнад мене

Са родом сам раскрстио
Разумем се у те ствари
Знам ја добро где сам био
Ал' не мари ал' не мари
Рајко Петров Ного

Дјечак се прави одраслијим него што јест. Који стихови то потврђују?

---

214. Заокружи слово испред ријечи која има слично значење као подвучена ријеч.

Стари мачак куњао је покрај пећи.

- а) скитао
- б) дријемао
- в) ловио

215. У ком су лицу и броју подвучени глаголи у реченици?

Топи се снијег и расте трава по дворишту – долази пролеће.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) 2. лице једнине
- б) 2. лице множине
- в) 3. лице множине
- г) 3. лице једнине

216. Подвуци предикат у сљедећој реченици.

Набујали потоци су потопили плодну равницу након обилних киша.

217. У датој реченици, црвеном бојом подвуци субјекатски, а плавом предикатски скуп ријечи.

Мала сјеница је направила гнијездо на врх дрвета.

Дату реченицу напиши као упитну у потврдном облику.

218.

Јуче нисмо били код тетке у гостима.

219.

Од сљедећих ријечи напиши реченице у будућем времену.

а) представа, **ићи**, позориште, поподне, гледати, и, у

б) **садити**, наше, код, куће, ружа

в) **брати**, слагати, вође, гајба, јесен, на, и, у

---

220. Од сљедећих именица и глагола изведи придјеве.

топлота _____

причати _____

дан _____

обувати се _____

дјечак _____

дијелити _____

221. Допуни реченице тако да дате глаголе употребијебиш у прошлом времену.

дријемати, гледати, звонити, ући

Моја другарица Мaja _____ дјечији филм. Њена маџа _____ на поду. _____ звоно на вратима. _____ њена другарица Тина.

222. Поред сваке тачно написане ријечи упиши слово Т, а поред нетачне слово Н.

Бугарски		Младенов	
маријанин		приједорски	
Мотајички		Душанов	

223. Подвуци ријечи у којима је погрешно написана ријечца НЕ, а затим их препиши правилно.

Рекао је да незна и да неће то радити. _____

Ја неволим не примјерено понашање. _____

Осјећао сам не мир и нелагоду. _____

224. Сљедеће глаголе разврстај у табели: цртати, кувати, клечати, градити, стајати, мислити, ући, сијевати, свитати, учити, наоблачити се.

РАДЊА

СТАЊЕ

ЗБИВАЊЕ

--	--	--

225. У сљедећим реченицама подвуци присвојне придјеве:

Јесењи дани су кишовити. Новембарске кише су досадне у градској средини. Најбоље је бити у топлом дому, гледати наше филмове и пити топли чај.

226. Заокружи глаголе:

пјевати, шума, осмијех, осмјехивати се, дјевојчица, пише

227. Допуни реченице тако да од властитих именица изведеш присвојне придјеве.

Прошли смо кроз _____ насеље. Носили смо _____
 (Добој) (Бањалука)
 новине. Поздравили смо _____ и _____ студенте.
 (Београд) (Пожега)
 Упознали смо _____ сестру.
 (Марија)

228. Од датих именица изведи придјеве женског рода.

истина _____
 туга _____

мрак _____
 љепота _____

229. У реченицама одреди, а затим напиши субјекат и предикат.

РЕЧЕНИЦЕ	СУБЈЕКАТ	ПРЕДИКАТ
Мала Маша носи маци млијеко.		
На игралишту дјечаци играју фудбал.		

230. Стави одговарајући знак интерпункције на крају датих реченица и одреди значење и облик.

РЕЧЕНИЦЕ	ЗНАЧЕЊЕ	ОБЛИК
Ирина, не долази		
Маја је у школи		
Лука, зашто касниш		

231. Потврдне реченице напиши у одричном облику.

Сва дјеца воле да се играју у парку.

Ја волим јести чоколаду!

Мораши ли ти писати задаћу?

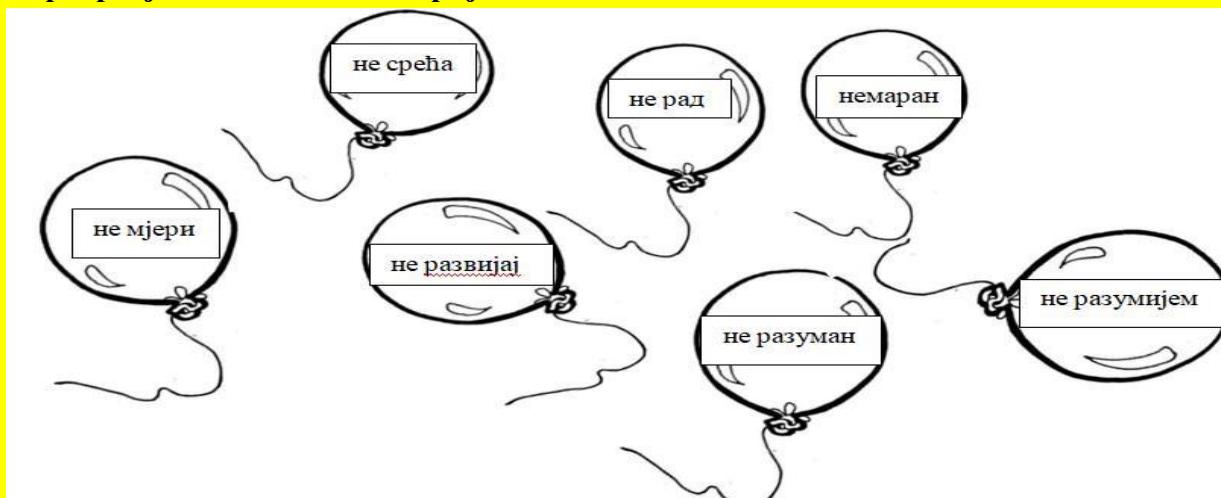
232. Заокружи слово испред правилно написане реченице.

- а) Љетос смо били на Јадранском Мору у Херцег Новом, у Црној гори.
- б) Љетос смо били на Јадранском мору у Херцег Новом, у Црној Гори.
- в) Љетос смо били на Јадранском мору у Херцег Новом, у Црној гори.

233. Оставити у НАСЉЕДСТВО значи:

- а) завјештати   б) намјештати   в) освјештати

234. Прецирај нетачно написане ријечи.

235. У датом тексту пронађи и разврстај именице, глаголе и придјеве.

Лијепе боје јесени замијенила су хладна, магловита, децембарска јутра. Густи, сиви облаци су споро напуштали мало село. Врапци су били у сеоском дворишту. Мали, црвени носићи су приљубљени уз прозорско стакло. Мамине, вриједне руке мијесиле су хљеб. Ужурбани тата је чистио двориште брезовом метлом.

именице _____

глаголи _____

придјеви _____

236. Пронађи и заокружи описне придјеве.

уморан	лијепа	
Мишина	црна	добра

237. Смисли и напиши изјавну реченицу тако да употребиши ријечи небо – звијезде. У реченици употребиши најмање три придјева.

238. Дате ријечи напиши ијекавским изговором.

оценा _____

дете _____

веровати _____

вредан _____

239. Напиши ријеч супротног значења.

гладан _____

лако _____

брз _____

низак _____

240. У реченици одреди, а затим напиши субјекат, предикат и њихове додатке.

На пљима широм наше домовине сазријева жути јечам.

додатак субјекту _____

субјекат _____

предикат _____

додатак предикату _____

241. Од заједничких именица изведи присвојне пријеве.

ЗАЈЕДНИЧКА ИМЕНИЦА

ПРИСВОЈНИ ПРИДЛЕВ

длака пса

длака

вода са минералима

вода

грива коња

грива

242. У реченици „Брзо пред мојим очима искрну везан и брашњав дјед Симо.“, одреди и напиши субјекат, предикат и њихове додатке.

Атрибут _____

Субјекат _____

Предикат _____

Прилошке одредбе _____

243. Заокружи слово испред правилно написане реченице.

а) Волим јести лесковачки роштиљ из лакташке ћевабџинице.

б) Волим јести лесковачки роштиљ из Лакташке ћевабџинице.

в) Волим јести Лесковачки роштиљ из Лакташке ћевабџинице.

244. У реченици „И кад су ми њедра већ била пуна, спустих се низ дебло и тек тада постадох свјестан шта сам учинио.“, ријеч ДЕБЛО значи (заокружи слово испред тачно написаног значења):

а) дебело стабло дрвета без лишћа

б) дебело стабло дрвета без грана

в) дебело стабло дрвета без коријена

245. У тексту „Златно јагње“, описан је сусрет Светог Саве са животињом. Која је то животиња? Заокружи слово испред тачног одговора.

а) пас

б) коњ

в) вук

246. Сљедеће реченице: Хладан као стијена. Окитио се као гора листом. Заруменио се као јабука., представљају:

Заокружи тачан одговор.

- а) народне пословице
- б) народне изреке
- в) народна поређења

247. Пажљиво прочитај почетне стихове пјесме „Јетрвица адамско колено“, па одговори на постављено питање.

„Храни мајка два нејака сина
У зле дане, у године гладне,
kad је била понајскупља храна:
ока брашна тридест динара...“

Какав је овај текст?

- а) лирски   б) епски   в) драмски

248. Заокружи слово испред имена писца на кога се односе наведене реченице.

Био је изузетно даровит писац који је дјеци поклонио бројне романе, збирке и пјесме. Многе генерације одрастале су уз његове књиге као што су: „Јежева кућица“, „Магареће године“, „Доживљаји мачка Тоше“, „Орлови рано лете“ итд.

- а) Душан Радовић   б) Добрица Ерић   в) Војислав Илић   г) Бранко Ђорђић

249. У сљедећем скупу ријечи подвучи оне ријечи у којима се глас (слово) Р понаша као самогласник:

ракија, породилиште, загрљај, урадити, брвнара, бојлер,
трње, завршити, брига

250. Напиши пет једносложних ријечи:

_____ , _____ , _____ , _____ , _____

251. Напиши пет ријечи које су састављене од два гласа (слова):

_____ , _____ , _____ , _____ , _____ .

252. Напиши реченицу у којој ће предикат бити на почетку, а субјекат на крају реченице:

_____

_____

253. Састави реченице у којима ће ријеч „брзо“ имати службу:

а) атрибута _____

б) предиката _____

в) прилошке одредбе за начин: _____

254. Дате глаголе напиши у одговарајућем лицу и броју.

ГЛАГОЛ:	2. лице једнине	1. лице множине	3. лице множине
лупати			
пећи			
користити			
вући			

255. Прецртај ријеч која се разликује по врсти од осталих:

ВОДА, МОРЕ, ОСТРВО, СЛАОНО, ТАЛАС, ПЛИВАЧ, ЧАМАЦ

256. У реченицама подвuci све глаголске додатке и правилно их упиши у табелу:

- а) Сваког петка идемо у библиотеку.
- б) Уплашени мачак се спретно попео на таван.
- в) Данас смо срели друга код пекаре.
- г) Вријеме је споро пролазило.
- д) Јутрос су ласте весело дочекале пролеће.

Прилошка одредба за место	Прилошка одредба за вријеме	Прилошка одредба за начин

257. Датим придјевима одреди род и број:

ПРИДЈЕВ	РОД	БРОЈ
Звјездано (небо)		
Уплашена (животиња)		
Мудре (суђаје)		
Насликан (врт)		

258. Од датих именица напиши глаголе и придјеве:

именица	глагол	придјев
ПЛАНИНА	_____	_____
ВИСИНА	_____	_____
СМИЈЕХ	_____	_____

259. Поштујући правила о слагању именица и придјева, правилно препиши текст:
„Марљиве ученик чита занимљиве књигу коју је узео из школских библиотеке. Он је радознале читалац. У његовим соби је такође много интересантну књига.“

---

260. **Пажљиво прочитај текст:** „Драганина неуредна луткица је стајала на горњој старој полици. Пажљиво ју је узела и умила јој пошарано лице. Маминим чешљем је луткици направила модерну фризуру. Обукла јој је шарену хаљину и бијели сако. На ноге јој је обула црвене ципелице. Драгана се радовала што је лутка постала попут сестриних дугокосих барбика.“, а затим **пронађи и препиши:**

Придјеве у мушким роду: _____

Придјеве у средњем роду: _____

Придјеве у женском роду: _____

261. **Поред сваке ријечи напиши по дваје ријечи различитог облика, а истог или сличног значења:**

чинија, _____, _____
срећан, _____, _____
причати, _____, _____
марљив, _____, _____
кућа, _____, _____
паметан, _____, _____

262. **Напиши умањено значење за ријечи:**

пити- _____
глодати - _____
скакати- _____

гристи - _____
шетати - _____
дријемати - _____

263. **Поред сваке именице напиши глагол који ће учинити да појам означен именицом добије људску особину:**

шума- _____
трава- _____
ријека - _____

сунце - _____
облак - _____
јабука - _____

264. **Поред сваке народне умотворине напиши њен назив:**

- а) Миш уз пушку, миш низ пушку. _____
б) Црвен јарац по кошари скаче. _____
в) На врх брда врба мрда. _____
г) Ко другом јamu копа, сам у њу упада. _____
д) Бијеле коке испод стрехе вире. _____
ђ) Лијепа ријеч и гвоздена врата отвара. _____

265. **Заокружи слова испред назива народних бајки:**

- а) Башта слезове боје
- б) Биберче
- в) Теслин мачак
- г) Босоноги и небо
- д) Крепао котао
- ђ) У цара Тројана козије уши
- е) Приче из давнина

266. Повежи име писца и назив његовог дјела:

Војислав Илић	<i>Вожња</i>
Алекса Шантић	<i>Шаренка</i>
Десанка Максимовић	<i>Први снег</i>
Исидора Секулић	<i>Позно јесење јутро</i>
Скендер Куленовић	<i>Неретва</i>

267. Напиши ријечи које значе:

Музички инструмент који се наслони под браду: _____

Превозно средство које вози пилот: _____

Онај који припада свакоме: _____

Онај који не припада никоме: _____

Они који припадају мени: _____

Разговор између два или више лица: _____

Мала кутија: _____

268. Прочитај текст и одговори на питања: „Бака Мила има два сина, Андрију и Желька. Старији син је Андрија. Она има и троје унучади: Јелену, Јовану и Миодрага. Андрија има двије ћерке. Желько је ожењен Бранком.“

а) Како се зову Андријине ћерке?

_____

б) Како се зове Миодрагов тата?

_____

в) Колико ђеце има Миодрагов тата?

_____

г) Шта је Бранка Јелени?

_____

269. Од датих именица напиши присвојне придјеве у мушким роду:

вук - _____

мачка - _____

Шумадија- _____

историја - _____

Америка - _____

Бања Лука - _____

270. Дате су именице мушких рода. Од њих направи именице женских рода:

сликар - _____

учитељ - _____

умјетник - _____

ветеринар - _____

пјесник - _____

зубар - _____

271. Подвуци уљеза у низу:

стриц	наставница	тренерка
отац	куварица	апотекарка
кројач	играчица	водитељка
тетак	играоница	продавачица

272. У којој реченици су сви глаголи употребљени у садашњем времену? (заокружи слово испред тачног одговора)

- а) „Птица је дugo цвркатала, а ми смо занесено слушали“, причао ми је брат.
- б) „Дјед се храни рибом коју тетка припрема на безброј начина“, каже моја мама.
- в) „Да пробамо поново! Сигурно је гладна, доћи ће!“, предложио сам ја.
- г) „Бацићу још једанпут, за тебе! Мораће да загризе!“, рече ми дјед.

273. Пажљиво прочитај сљедећи одломак. Обрати пажњу на смисао подвучених ријечи:

Таман је хтио да батали ту дебелу књигу, јер је у њој било мало слика, али му око запне за страницу на којој су биле насликане разне птице.

Подвуци два израза која одговарају смислу подвучених ријечи у тексту:

запазио је, поцијепао је, засузио је, прескочио је, уочио је, окренуо је

274. Сљедећи текст напиши у облику дијалога:

Пјесник је упитао дјечака и дјевојчицу да ли су знали да су се Мјесец и Сунце посвађали. Дјечак и дјевојчица су га зачуђено упитали шта је рекао. Он им је поновио да се Сунце посвађало са Мјесецом.

Пјесник: _____

Дјечак и дјевојчица: _____

Пјесник: _____

275. У сљедећем тексту црвеном бојом напиши глас (слово) Х тамо где недостаје:

Стадо испод раста да мало оданем, а кад се одмори скочи и увати јести љеб тако да нисам могао преданути.

276. У сљедећим реченицама именице подвуци једном линијом, глаголе са двије линије а придјеве подвуци вијугавом линијом!

Кроз плаве облаке је загрмјело и муња је сјевнула преко великих крошњи дрвећа.

Несташна и пјегава дјевојчица је заспала на великому плавом тепиху.

277. Сљедеће ријечи које су написане екавским изговором, напиши ијекавским изговором:

река - _____

лек - _____

црево - _____

петлић - _____

278. Препиши наведену реченицу тако да ријечи које су подвучене буду у множини.

Прије неки дан из даљине је долетјела рода.

279. Препиши наведену реченицу тако да ријечи које су подвучене буду у једнини.

На зиду су и даље висиле слике.

280. Попуни табелу као што је започето.

Именица	Глагол
	причати
игра	
	мислити
пролаз	

281. Уз сваки број напиши по једну именицу која је настала од њега.

десет _____

два _____

сто _____

282. Од подвучене именице, у првој реченици, изведи пријед и допуни наредну реченицу.

Људи су имали срце од камена.

Људи су имали _____ срце.

283. Кад Марко каже да је Филип увијек говорио ни по бабу ни по стричевима, то значи да је говорио:

- а) увјерљиво
- б) правично
- в) пристојно
- г) занимљиво

284. Споји име писца и назив његовог дјела!

„Храбар дјечак“
„Сликарка зима“
„Априлове шале“
„Три лептира“
„Песма за мамине очи“
„Ледена гора“
„Месечев гост“
„Кад би мени дали“
„Кад сам био велики“
„Једног дана“

Драган Кулицан
Њемачка народна бајка
Ахмет Хромацић
Алекса Микић
Бранко Ђопић
Мира Алечковић
Десанка Максимовић
Мирослав Антић
Љубивоје Ршумовић
Брана Џрнчевић

285. Напиши ријечи супротног значења водећи рачуна како се ријечца „не“ пише уз именице, глаголе и придјеве.

ВОЛИМ _____
УКУС _____
ВЈЕРА _____

РАДНИК _____
УСПЈЕХ _____
ПЛЕШЕ _____

286. Од сљедећих именица изведи и напиши описне придјеве:

ВЛАГА _____, БРДО _____, МИРИС _____,
РАЗУМ _____, ПРАШИНА _____, КИША _____.

287. Зашто Ана није дошла у позориште?

Дата реченица је по значењу _____, по облику _____, а по саставу _____.

288. Одреди службу ријечи у сљедећој реченици.

Плавокоси дјечак се играо јутрос у дворишту.

- Плавокоси - _____
- дјечак - _____
- се играо - _____
- јутрос - _____
- у дворишту - _____

289. Како се зове низ свих слова у Ћирилици?

---

290. Напиши одричне облике:

ИМЕНИЦА

ПРИДЈЕВА

ГЛАГОЛА

чистоћа - _____ ; частан – _____ ; хоћу - _____ ;
људи - _____ ; зрео - _____ ; знам - _____ ;

291. Секира, Корњача и Коновал били су чланови посаде гусарског брода. Ко је био капетан те посаде? Напиши његово име.

---

292. Прочитали сте роман за дјецу у којем се говори о великом пријатељству између дјечака и ждребета. Напиши назив и аутора тог романа.

---

293. Напиши назив филма који у себи не садржи звук.

294. Зокруги број испред тачног одговора.
„У цара Тројана козије уши“ је...

1. народна басна
2. народна пјесма
3. народна бајка

Литература

Агенција за предшколско, основно и средње образовање (2012). Стандарди ученичких постигнућа. *Босански/хрватски/српски језик - III разред*. Сарајево: Савјет министара, Аутор.

Вучковић, М. (1993). *Методика наставе српског језика и књижевности у млађим разредима основне школе за студенте Педагошке академије.* (треће, преуређено издање). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Гајић, М. (2009). Оцењивање засновано на исходима учења. *Насстава, научни, стручни и информативни часопис бр. 1–2*, стр. 287–292.

Гојков, Г. (2003). Докимологија. [Електронска верзија]. *Приручник*. (друго, измијењено издање). Вршац: Виша школа за образовање васпитача. Преузето 07.05.2012, са сајта http://issuu.com/ema/_docs/dokimologija

Жежель - Ралић, Р. (2008). *О језику - српски језик за четврти разред основне школе*. Београд: Клетт д.о.о.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. (2013). *Збирка задатака из Српског језика, Математике и Природе и друштва за крај првог циклуса обавезног образовања*. Београд: Просветни преглед.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања (н.д.). *Тест за ученике 4. разреда основне школе Српски језик*. [Електронска верзија]. Република Србија: Министарство просвете, Аутор. Преузето 25.06.2016, са сајта <https://osboljevac.files.wordpress.com/2012/12/srpski-sveske.pdf>

Јузбанић, М. и Тркуља, Н. (2016). *Контролне вежбе са решењима за четврти разред основне школе прилагођене образовним стандардима*. Београд: Едука д.о.о.

Кадум, Б. С. и Брајковић, Д. (2007). Праћење, провјеравање и оцењивање ученика у настави [Електронсак верзија]. *Методички обзори 2*. Преузето 03.04.2012, са сајта hrcak.srce.hr/file/30415

Ковачевић, М. и Тешановић, Д. (2014). *Српски језик и култура изражавања за 5. разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Кораксић, М. и Марковић, Г. (2010). Контролне вежбе из српског језика за четврти разред основне школе. *Пчелица 4*. Чачак: Светлост.

Маринковић, С. (2003). *Методика креативне наставе српског језика и књижевности*. Београд: Креативни центар.

Маринковић, С. и Марковић, С. (2006). *Читанка за четврти разред основне школе*. Београд: Креативни центар.

Маринковић, С. и Марковић, С. (2006). *Забавна граматика за четврти разред основне школе*. Београд: Креативни центар.

Маринковић, С. (2008). *Забавна граматика за четврти разред основне школе*. Београд: Креативни центар.

Марковић, С., Живковић, С., Делић Ј. и Станић, А. (2008). Радни листови за српски језик са задацима различитих ниво тежине. *Језичке школице 4*. Београд: Креативни центар.

Министарство просвјете и културе Републике Српске и Републички педагошки завод Републике Српске. (2014). Наставни план и програм за основу школу. *Српски језик* (стр. 200 – 206). Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Рикало, М. и Делић, Ј. (2013). Контролне вежбе, српски језик за четврти разред основне школе. *Знам и умем*. Београд: Креативни центар.

Савић, Б., Милатовић, В. и Ђаковић, П. (2013). *Читанка за 5. разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Савић, Б., Ђаковић, П. и Милатовић, В. (2013). *Наставни листови из српског језика за 5. разред основне школе*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

Станковић, И., Миљићевић, С. и Медић, С. (2010). *Moja вежбанка – Српски језика за IV разред*. Београд: VICTRIX.

Тодоров, Н., Цветковић, С. и Плавшић, М. (2008). Трешња у цвету. *Читанка за 4. разред основне школе*. Београд: Едука д.о.о.

Тодоров, Н., Зарупски, С. и Кеча. С. (2008). *Радна свеска Српски језик за 4. разред основне школе*. Београд: Едука д.о.о.

Ћук, М. и Петровић - Периц, В. (2009). *Свет маште и знања - читанка за четврти разред основне школе са основним појмовима из књижевности, граматике и правописа*. Београд: Нова школа.

Ћук, М. и Голубовић, Т. (2009). *Провери своје знање – српски језик за четврти разред основне школе*. Београд: Нова школа

Ћук, М., Јефтић, З., Маринковић, М., Стефановић, Г., Милошевић, Б., Витановић, Г. и сарадници (2009). *Контролне вежбе за 4. разред*. Београд: Нова школа

Цветковић, Б. М., и Првуловић, Б. (2008). *Поуке о језику за 4. разред основне школе*. Београд: Едука д.о.о

Шубарић, С., Мишковић, З. и Лукић, И. (2007). *Ријеч по ријеч - радна свеска из матерњег језика за четврти разред деветогодишње основне школе*. Подгорица: Завод за уџбенике и наставна средства.